

OBCINA LJUBLJANA ŠIŠKA
Komite za družbeno planiranje
in gospodarstvo

Datum: 22. 11. 1983

Informacija o poslovnem uspehu organizacij združenega dela iz gospodarstva za obdobje januar - september 1983.

Kljub vsem težavam, s katerimi se srečujejo organizacije (oskrba z reprodukcijskim materialom, restriktivni ukrepi pri uvozu opreme, oblikovanju cen) je bil obseg industrijske proizvodnje v letošnjih devetih mesecih v občini Šiška za 8,6 % večji kot v enakem obdobju lani (v Ljubljani 5,5 %, v SRS 3,2 %). Najbolj dinamično rast fizičnega obsega so imeli v proizvodnji električnih strojev in aparatov, predelavi kemičnih izdelkov, proizvodnji, bazičnih kemičnih izdelkov in v strojegradnji. Obseg fizičnega obsega proizvodnje pa je bil nižji v gradbeništvu (- 6 %) ter gostinstvu (-6 %).

Osnovni podatki po periodičnem obračunu za obdobje 1 - 9. 1983 so naslednji:

	I.-IX. 82	I.-IX. 83	(v 000 din)
			Ind.
Celotni prihodek	52.503.996	72.871.325	138
Porabljena sredstva	38.710.902	54.557.714	140
- Amortizacija po predp. st.	1.920.169	2.786.062	145
Družbeni proizvod	15.713.263	21.337.594	135,8
Doseženi dohodek	13.793.094	18.551.532	134
Izgube	393.869	1.176.088	296
Razporejeni dohodek	14.151.976	19.301.958	136
- za skupno porabo	2.381.006	3.083.274	129
- za splošno porabo	308.664	422.553	137
- za druge obveznosti	3.606.633	5.642.343	156
- čisti OD	4.029.101	4.982.712	123
Skupna poraba delavcev	643.474	745.009	116
Akumulacija	3.183.097	4.426.066	140
- amortizacija nad predpisano stopnjo	182.482	202.482	111

Gospodarske organizacije združenega dela so ustvarile 72,8 mia din celotnega prihodka ali 38 % več kot v enakem obdobju lanskega leta. Takšna rast celotnega prihodka je posledica rasti cen (indeks cen industrijskih izdelkov 125,3), deloma pa tudi rasti fizičnega obsega industrijske proizvodnje (IND 108,6). Nekaj več kot tri četrtine celotnega prihodka (77,5 %) je bilo ustvarjenega s prodajo na domačem trgu. Prihodki od prodaje blaga in storitev na tujem trgu so bili v primerjavi z devetimi meseci lani višji za 71 %, njihov delež v celotnem prihodu je znašal 15,3 %. Na tako visoko rast teh prihodkov je poleg povečanja fizičnega obsega izvoza vplivala tudi politika drsečega tečaja dinarja.

V devetih mesecih letos je imelo občinsko gospodarstvo 3,8 mia din neplačane realizacije oziroma 88 % več kot lani, delež neplačanih prihodkov v celotnem prihodu je znašal 5,2 %.

Združeno delo je obračunalo 54,5 mia din porabljenih sredstev. Višja so bila za 40 %, to je več od rasti celotnega prihodka in pomeni slabšo ekonomičnost poslovanja, ter se odraža v gibanju dohodka: organizacije združenega dela so ustvarile 18,5 mia din dohodka, kar je 34 % več kot v enakem obdobju leta 1982. Načrtovana višina dohodka je bila presežena za 5 %. Več dohodka kot so planirali so dosegli na vseh področjih gospodarstva, razen v vodnem gospodarstvu. Rentabilnost poslovanja se je v obravnavanem obdobju kljub temu poslabšala za 2 %.

Družbeni proizvod gospodarstva je porastel nominalno za 35,8 %. Devetmesečno obdobje je zaključilo z izgubo 8 organizacij združenega dela v skupni višini 1.176.088 tisoč din. Najvišja izguba (1.041.406 tisoč din) odpade na SOZD Petrol DO Zemeljski plin, kjer so ustvarili 88,5 % celotne izgube. Izgubo so imele še: Savske elektrarne - TOZD Elektrarna Medvode (18.764 tisoč din), Iskra Elektrozveze - TOZD Radio relejni in navigacijski sistemi (izguba 41.523 tisoč din zajema polletni nekriti izgubi TOZD Usmerjene zveze 27.336 tisoč din in TOZD AIN 14.187 tisoč din), Gorenje - Tiki (64.098 tisoč din), Integral LPP - TOZD Obmestni promet (4.873 tisoč din), Kompas - TOZD Motel Medno (3.357 tisoč din), PAP - TOZD Inštitut za raziskave in razvoj (1.669 tisoč din), SOZD Slovina - DO Slovenija vino - DSSS (399 tisoč din).

Razporeditev 19,3 mia din dohodka (kar 36 % več kot v enakem obdobju lani) je bila realizirana tako:

- obveznosti za skupno porabo predstavljajo 16 % razporejenega dohodka in so porasle za 29 %;
- za splošno porabo so organizacije razporedile 2,2 % dohodka oz. 422 mio din, kar je za 37 % več;
- obveznosti za druge namene so porasle za 56 % in so bile v razporejenem dohodku udeležene z 29,2 %;
- za čiste osebne dohodke so organizacije združenega dela namenile 4.982 mio din sredstev in so višja za 23 % (njihov delež v razporejenem dohodku pa se je znižal iz 28,5 % na 25,8 %);
- za akumulacijo so organizacije razporedile iz dohodka 4.426 mio din, kar je 40 % več kot v primerjalnem obdobju (delež v razporejenem dohodku se je zvišal iz 22,5 % na 22,9 %);

Organizacije združenega dela s področja gospodarstva so imele za 4 % višjo stopnjo akumulativne sposobnosti kot v enakem obdobju lani.

Letos je poslovalo na meji rentabilnosti 13 organizacij združenega dela (Unitas, Iskra Avtomatika - TOZD Tovarna orodij, Avtomontaža - TOZD Tovarna vozil, PAP - TOZD Kovina, TOZD Plastnika, TOZD Trženje, Iskra Mikroelektronika v ustanavljanju, Iskra Industrija avtoelektričnih izdelkov - TOZD Tovarna žarnic, Ingrad Celje - TOZD Mobilija, SGP Stavbenik Koper - TOZD Gradbena operativa, GIP Ingrad - TOZD Gradbena operativa, Avtotehna - TOZD Vozila in servis, DO Energetika - TOZD Plinarna). Obravnavane organizacije so imele akumulacijsko sposobnost nižjo od 0,8. Ustvarile so 1.186 mio din dohodka ali 6,4 % dohodka celotnega šišenskega gospodarstva. V povprečju je vsak zaposleni prejemal 17.348 din čistega osebnega dohodka.

Gospodarstvo občine je v devetih mesecih leta 1983 ustvarilo 7.212 mio din sredstev za reprodukcijo ali 42 % več kot v primerjalnem obdobju. Kljub znatnemu porastu sredstev za reprodukcijo, gospodarstvo še ni zagotovljena bistveno večja reprodukcijska sposobnost. Stopnja reproductivne sposobnosti je porasla za 8,8 na 9,1 (IND 103).

V obdobju januar - september 1983 je bilo v gospodarstvu občine povprečno zaposlenih 31.109 delavcev, kar je 385 delavcev več kot v enakem lanskem obdobju (IND 101,7).

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na delavca je bil 18.561 din, kar je za 24 % večji kot v obdobju januar-september 1982 in za 5 % večji kot v letošnjem prvem polletju. Življenjski stroški so rasli hitreje kot obračunani osebni dohodki (za 9 indeksnih točk) tako, da so realni osebni dohodki spet precej nižji (IND 91,7).

Občinsko gospodarstvo je v devetih mesecih 1983 povprečno uporabljalo 78.723 mio din poslovnih sredstev. V primerjavi z enakim obdobjem lani so bila višja za 36,5 %. Povprečno uporabljena obratna sredstva so naraščala počasneje od povprečno uporabljenih osnovnih sredstev, v strukturi pa so bila udeležena s 61,1 %.

Koeficient obračanja obratnih sredstev je bil v obeh primerjalnih obdobjih enak in sicer 1,5.

V primerjavi s septembrom 1982 se je struktura obratnih sredstev spremenila in sicer se je povečal delež denarnih sredstev, medtem ko se je delež zalog precej znižal. Denarna sredstva in vrednostni papirji so bili v primerjavi s stanjem konec septembra lani višji za 56 %. Zaradi take rasti se je povečal njihov delež v strukturi pomembnejših obratnih sredstev od 11,5 % na 12,3 %. Na rast deleža je vplival predvsem porast deviznih sredstev za 101 %. Konec septembra letos je imelo občinsko gospodarstvo 11.257 mio din terjatev, kar je za 62 % več kot konec septembra preteklega leta. Povečale so se tako krite (za 51 %) kot nekrite terjatve (za 58 %), vendar je bil obseg kritih terjatev znatno višji.

Terjatve za predujme so bile v vrednosti 2.769 mio din višje za 92 %.

Terjatve je gospodarstvo vnovčevalo povprečno v 42 dneh, v lanskem devetmesečju pa v 35 dneh. Rok za poravnavo terjatev se je znatno podaljšal, čeprav v te terjatve ni vključeno stanje menic, ker s tem podatkom med letom ne razpolagamo.

Vrednost zalog je bila konec septembra letos višja za 37 %. Zaloge surovin in materiala so se v industriji glede na devetmesečno porabo obrnile 2,5-krat oz. v 106 dneh.

Gospodarstvo v občini je konec septembra letos razpolagalo z 70.565 mio din virov poslovnih sredstev, višja so bila za 39 %.

Združeno delo je ob koncu septembra letos izkazovalo 33.547 mio din trajnih virov poslovnih sredstev, kar je 45 % več kot septembra lani. Zaradi visoke rasti se je delež lastnih sredstev povečal od 45,5 % na 47,5 %.

Neporavnanih obveznosti je imelo gospodarstvo 11.588 mio din ali 40 % več kot konec septembra lani. Od tega je imelo združeno delo 49 % obveznosti do dobaviteljev. Naraščala so počasneje od terjatev do kupcev (za 22 indeksnih točk), pa tudi njihov obseg je bil za 2.804 mio din nižji. Občinsko gospodarstvo še vedno hitreje poravnava svoje obveznosti kot vnovčuje terjatve. Poslabšanje dolžniško upniških razmerij ponazarja tudi podatek o stanju obveznosti za predujme (višje so bile za 42 %). V vrednosti 5.897 mio din so bile obveznosti za predujme za 113 % višje od terjatev za predujme.

Konec septembra letos so imele organizacije združenega dela 21.398 mio din kreditov, to je 28 % več kot konec septembra lani. Povečali so se predvsem kratkoročni krediti za obratna sredstva in sicer za 53 %. Z njimi je gospodarstvo reševalo svoje likvidnostne težave. V celotnih kreditih so bili udeleženi s 39,1 %.